

חובה לספר

הידעתם?

- לפי החוק בישראל, מבוגר שיודע על מעשה התעללות בילד חייב לדווח על כך למשטרה, ואם לא דיווח, העונש הוא מאסר.
- מה דעתכם על חוק זה?
- האם הוא נוגד את האזהרה מפני לשון הרע?

הכול דיבורים

מדברים בבית

- אם חבר או חברה מספרים לכם שמישהו פגע בהם, ומבקשים שלא תספרו לאף אחד, מתי מותר לכם לספר בכל זאת? מתי חובה עליכם לספר?
- אם אתם יודעים משהו רע על מישהו, והידיעה מעיקה עליכם – האם מותר לכם לספר כדי להקל על עצמכם?

- קייל מספר למורה מי הכשיל את ג'ייסון. האם זו הלשנה?
- האם, לדעתכם, זה קשור לכך שהוא חדש בכיתה?
- מדוע ג'ייסון לא סיפר כיצד מעד?
- האם עמדתם פעם במצב דומה? מה עשיתם?

ספרי המוסר הזהירו כנגד לשון הרע, ואני מזהיר מפני תופעה נפוצה יותר: אדם הנמנע מלדבר דווקא כשצריך, כדי להציל אחר! למשל, מי שראה אדם אורב לחברו להורגו - הייתכן שיימנע מלהזהיר את חברו מפניו משום איסור לשון הרע?! וכן בענייני כספים - מי שרואה שחברו מלווה כסף לאדם שלא יחזיר את ההלוואה; וכן בענייני נישואין, אם יודע שאישה עומדת להינשא לאיש רע ובלייעל - בכולן חובה לספר את הדבר.

(מעובד מפתחי תשובה על אורח חיים, סימן קנ"ו)

- בדף הקודם דיברנו על איסור לשון הרע. לפי המקור שקראתם, יש תופעה חמורה עוד יותר מלשון הרע, גם היא קשורה לדיבור. מהי?
- האומנם תופעה זו נפוצה יותר מלשון הרע?
- אילו דוגמאות מביא המקור להדגמת הבעיה? תנו עוד שתי דוגמאות.

פעילות

- לפניכם שבעה מקרים מהווי בית הספר. על אילו מקרים הייתם מדווחים ולמי, ועל אילו לא? מדוע?
- תמי יושבת על המדרגות, ארז רץ ודוחף אותה בדרכו, תמי נופלת ומקבלת מכה חזקה.
- אבי חוטף מאילן את הכדור שהוא משחק בו ומתחיל לכדרר.
- יוני קורא למתן 'שמן', מרביץ לו 'בצחוק', דוחף אותו וחוטף לו דברים.
- עלמה מעתיקה במבחן.
- יובל מאיים על אלון שאם לא ייזז את המחברות מהצד שלו בשולחן, הוא יזרוק אותן לפת.
- נועם בועט בדימה בכל פעם שהוא רואה אותו. כשיש לדימה תיק, נועם חוטף אותו, שופך את תכולתו לרצפה, קורע את הספרים והמחברות ולוקח את ארוחת הבוקר לעצמו.
- חדווה מקללת את בני.
- נסו לנסח כלל: מתי חובה לספר? מתי מותר לספר? מתי אסור? למי תספרו?

